
	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
	 ARBOLEX U	Wersja: 3.1 CLP
		Strona 1 z 15

SEKCJA 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/ MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa handlowa: **ARBOLEX U**

Opis produktu: masa bitumiczna na bazie asfaltu i rozpuszczalnika organicznego, modyfikowana włóknami.

Numer PKWiU: 23.99.13.0

Numer PCN: 2715 00 00

Rejestracja w systemie REACH: Ten produkt jest mieszaniną. Nie podlega rejestracji. Numery rejestracyjne składników w sekcji 3.

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowanie substancji lub mieszaniny oraz zastosowanie odradzane

Masa przeznaczona do wypełniania i uzupełniania ubytków w pokryciach papowych, elementach betonowych oraz do uszczelniania obróbek blacharskich. Do wykonywania izolacji wodochronnych na zimno.

Zastosowanie odradzane – nie należy stosować wyrobu wewnątrz pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi i branży żywnościowej oraz do materiałów smołowych.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Dostawca: IZOHAN sp. z o.o.

Adres: ul. Łużycka 2, 81 - 963 Gdynia

Fax: (48/58) 620 39 44

E-mail: kartycharakterystyki@izohan.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego

Telefon alarmowy dostawcy w Polsce (czynny w godzinach 8:00-16:00): (48/58) 781 45 85

Krajowe Centrum Toksykologiczne – 42 631 47 24

Informacja Toksykologiczna – 22 618 77 10

Straż pożarna - 998

Policja - 997

Pogotowie Ratunkowe - 999

Ogólnopolski telefon alarmowy – 112

SEKCJA 2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja	Zgodna z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP)
Zagrożenia	
wynikające z właściwości fizykochemicznych:	Flam. Liq. 3 - Substancja ciekła łatwopalna, kategoria zagrożenia 3. (H226 – Łatwopalna ciecz i pary).
dla człowieka:	Skin Irrit. 2 - Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 2.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
	 ARBOLEX U	Wersja: 3.1 CLP
		Strona 2 z 15

	(H315 - Działa drażniąco na skórę). Eye Irrit. 2 – Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 2. (H319 – Działa drażniąco na oczy). Repr. 2 - Działanie szkodliwe na rozrodczość, kategoria zagrożenia 2. (H361d – Podejrzuje się, że działa szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki).
dla środowiska:	Brak danych.

Na podstawie noty H i P substancja nie jest klasyfikowana jako rakotwórcza.

2.2. Elementy oznakowania

Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem nr WE 1272/2008

Piktogram: GHS02

GHS07

GHS08

Hasło ostrzegawcze: **UWAGA**

ZAWIERA:

Solwent nafta (węgiel), frakcja styrenowo - ksylenowa NR CAS 85536-20-5 NR WE 287-502-5

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H226 – Łatwopalna ciecz i pary.

H315 – Działa drażniąco na skórę.

H319 – Działa drażniąco na oczy.

H361d – Podejrzuje się, że działa szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki.

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P102 – Chronić przed dziećmi.

P210 – Przechowywać z dala od źródeł ciepła/ iskrzenia/ otwartego ognia/ gorących powierzchni. Palenie wzbronione.

P280 – Stosować rękawice ochronne/ odzież ochronną/ ochronę oczu/ ochronę twarzy.

P302+P352 - W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: Umyć dużą ilością wody z mydłem.

P305+P351+P338 – W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.

P403+P233 – Przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu. Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty.

P501 – Zawartość/pojemnik usuwać do firm posiadających odpowiednie uprawnienia.

2.3. Inne zagrożenia

Substancja nie spełnia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenie REACH.

SEKCJA 3. SKŁAD/ INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1. Substancje

IZOHAN sp. z o.o.
81-963 Gdynia, ul. Łużycka 2, tel./fax: +48 58 781 45 85, www.izohan.pl

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
	 ARBOLEX U	Wersja: 3.1 CLP
		Strona 3 z 15

Nie dotyczy.

3.2. Mieszaniny

Nazwa produktu/ składnika	% wag.	Nr indeksowy	Nr CAS	Nr WE	Klasyfikacja wg Rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP)	Typ
Solwent nafta (węgiel), frakcja styrenowo - ksylenowa	17 - 19	648-007-00-3	85536-20-5	287-502-5	Flam. Liq. 3 H226 Skin Irrit. 2 H315 Eye Irrit. 2 H319 Acute.Tox. 4 H332 Acute.Tox. 4 H312 Repr. 2 H361d Asp. Tox. 1 H304	[A]

Produkt sklasyfikowany zgodnie z Notą J: zawiera < 0,1% benzenu.

Nie ma dodatkowych składników, które według obecnej wiedzy dostawcy są sklasyfikowane i przyczyniają się do klasyfikacji preparatu, i w związku z tym wymagają ich podania w tej sekcji.

Typ:

[A] - skład

[B] – zanieczyszczenia

[C] – dodatek stabilizujący

Pełny tekst uwag H podano w sekcji 16.

Nr rejestracji REACH:

Solwent nafta (węgiel), frakcja styrenowo - ksylenowa – 01-2119496055-34-0001

SEKCJA 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy.

Uwaga: W pierwszej kolejności należy wyprowadzić poszkodowaną osobę ze skażonego środowiska. Ułożyć na lewym boku z głową skierowaną w dół.

Wdychanie:

Natychmiast usunąć zagrożonego ze skażonej atmosfery. Upewnić się, czy ratujący są wyposażeni w aparaty oddechowe, aby nie stali się kolejnymi ofiarami zatrutej atmosfery. Kontrolować oddech pacjenta. Przechylić delikatnie głowę do tyłu, do tego stopnia, by usunąć przeszkody w oddychaniu. Wsłuchiwać się w oddech, przykładając ucho nad nosem i ustami pacjenta. Brak oddechu: natychmiast zastosować sztuczne oddychanie, gdy brak tętna – zastosować masaż serca.

Zapewnić pomoc lekarską.

Spożycie:

Pod żadnym warunkiem nie wywoływać wymiotów.

Nie podawać mleka, tłuszczów.

Przy utracie przytomności:

- ułożyć poszkodowaną osobę w pozycji dla nieprzytomnych,
- skontrolować, czy samodzielnie oddycha,
- jeżeli nie oddycha, zastosować sztuczne oddychanie,

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
		Wersja: 3.1 CLP
		Strona 4 z 15

- nie podawać niczego doustnie, gdy poszkodowana osoba jest nieprzytomna,
- nie podawać alkoholu, morfiny lub innych środków pobudzających.

Przy zachowanej przytomności:

- podawać 2 opakowania (10g) aktywnego węgla drzewnego zawieszzonego w 500 ml wody, a następnie 3 dawki po 1 opakowaniu (5g) w 100 ml wody co 20 minut.

Do chwili odtransportowania do szpitala choremu zapewnić spokój, leżenie i ciepło.

Kontakt z oczami:

Wymywać produkt z oka za pomocą dużej ilości wody tak szybko, jak tylko jest to możliwe. Utrzymywać powieki szeroko rozchylone. Czynność ta musi być wykonywana przez co najmniej 10 minut. Jeśli nie ma pewności, że produkt został całkowicie usunięty, płukanie oka powtarzać przez dalsze 10 minut.

Zapewnić pomoc okulisty.

Kontakt ze skórą:

Usunąć natychmiast skażoną odzież i obuwie. Spłukiwać produkt obfitą ilością wody przez co najmniej 10 minut. Jeżeli na skórze widoczny jest jakikolwiek ślad substancji chemicznej, spłukiwanie należy kontynuować przez następne 10 minut.

W przypadku, gdy podrażnienie skóry nie mija, skonsultować się z lekarzem dermatologiem.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Może spowodować lekkie podrażnienie oczu i górnych dróg oddechowych. Częste narażenie może powodować zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego. W przypadku powtarzającego się narażenia może dojść do wysuszenia, złuszczenia oraz pęknięcia skóry.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Pokazać kartę charakterystyki lub etykietę/ opakowanie personelowi medycznemu udzielającemu pomocy. Osoby udzielające pomocy w obszarze o nieznanym stężeniu par powinny być wyposażone w aparaty oddechowe z niezależnym dopływem powietrza.

Wskazówki dla lekarza: leczenie objawowe i wspomagające.

SEKCJA 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze: gaśnice CO₂, gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym ABC, gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym BC, gaśnice pianowe, gaśnice płynowe z dodatkowym wodnym roztworem środka.

Niewłaściwe środki gaśnicze: zwarty strumień wody.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Produkt łatwopalny. W czasie spalania mogą powstać trujące dymy lub pary, tlenki węgla.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

W razie pożaru zawiadomić otoczenie o pożarze, usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby niebiorące udziału w likwidacji skutków zdarzenia. W razie konieczności zarządzić ewakuację. Wezwać Państwową Straż Pożarną, ekipy ratownicze oraz Policję. W akcji ratowniczej mogą brać udział jedynie osoby przeszkolone, wyposażone we właściwe ubrania ochronne i niezależną aparaturę do oddychania wyposażoną w maskę.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
	 ARBOLEX U	Aktualizacja: 19.11.2018.
		Wersja: 3.1 CLP
		Strona 5 z 15

Mały pożar gasić gaśnicą śniegową (CO₂) lub proszkową (ABC albo BC), duży pożar gasić pianą lub w ostateczności rozproszonymi prądami wody. Zbiorniki i inne opakowania narażone na działanie wysokiej temperatury chłodzić wodą, a w miarę możliwości usunąć z zagrożonego obszaru.

Nie dopuścić do przedostania się ścieków po gaszeniu pożaru do kanalizacji i zbiorników wodnych. Powstałe ścieki i pozostałości po pożarze usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

SEKCJA 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Zawiadomić otoczenie o awarii. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby niebiorące udziału w likwidacji skutków zdarzenia. W razie konieczności zarządzić ewakuację. Wezwać Państwową Straż Pożarną, ekipy ratownicze oraz Policję. W akcji ratowniczej mogą brać udział jedynie osoby przeszkolone, wyposażone we właściwe ubrania ochronne i niezależną aparaturę do oddychania wyposażoną w maskę. Unikać kontaktu z uwalniającym się produktem. Unikać szczególnie zanieczyszczenia oczu, skóry i ubrania. Nie wdychać par. Stosować ubrania ochronne z tkanin powlekanych, rękawice ochronne odporne na działanie węglowodorów, okulary ochronne w szczelnej obudowie, a w przypadku wyraźnie wyczuwalnego, charakterystycznego zapachu rozpuszczalnika organicznego – ochrony dróg oddechowych. Należy pamiętać o ograniczonym czasie działania ochronnego filtrów cząsteczkowych i gazowych (filtr cząsteczkowy oznaczony kolorem białym i symbolem P2, filtr par organicznych i rozpuszczalników oznaczony kolorem brązowym i literą A). Produkt łatwopalny. Usunąć wszelkie źródła zapłonu, ugasić otwarty ogień, nie palić tytoniu.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do przedostania się preparatu do kanalizacji, wód powierzchniowych, gruntowych oraz do gleby. Zabezpieczyć studzienki ściekowe. Powiadomić odpowiednie służby bhp, ratownicze i ochrony środowiska oraz organy administracji.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Ograniczyć wyciek. Starać się odciąć źródło skażenia środowiska (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić uszkodzone opakowanie i umieścić w opakowaniu awaryjnym), miejsce gromadzenia się produktu obwałować, małe ilości rozlanego produktu przysypać niepalnym materiałem chłonnym, zebrać, skierować do ewentualnego zagospodarowania lub zniszczenia.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Odnieść się również do sekcji 8 i 13 karty charakterystyki.

SEKCJA 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Zapobieganie zatruciom: Zapewnić skuteczną wentylację. Unikać bezpośredniego kontaktu z produktem, unikać zanieczyszczenia oczu. Unikać zanieczyszczenia ubrania. Podczas stosowania produktu nie jeść, nie pić, nie zażywać leków, unikać wdychania par, przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować odzież i sprzęt ochrony osobistej,

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
	 ARBOLEX U	Wersja: 3.1 CLP
		Strona 6 z 15

pracować w wentylowanym pomieszczeniu. Przechowywać w zamknięciu. W pomieszczeniach pracy oraz magazynowych nie powinny przebywać osoby postronne, w szczególności dzieci, kobiety ciężarne, osoby chore i w podeszłym wieku. Dzieci należy chronić przed dostępem do wyrobu.

Zapobieganie pożarom i wybuchom: Wyeliminować wszelkie źródła zapłonu – nie wykonywać prac z otwartym ogniem, nie palić, nie używać narzędzi iskrzących, chronić opakowania przed nagrzeniem. W miejscu stosowania i przechowywania zapewnić łatwy dostęp do środków gaśniczych oraz sprzętu ratowniczego.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich, wzajemnych niezgodności

W oryginalnych, właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach, na paletach, na wyznaczonym do tego celu placu magazynowym. Dopuszcza się magazynowanie produktu na utwardzonym, otwartym terenie. Produktu nie należy składować z innymi materiałami łatwopalnymi oraz w miejscach o bezpośrednim działaniu ognia.

Materiału nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt. W zależności od rodzaju i pojemności opakowań, w których znajduje się wyrób należy ustawiać na palecie od 12 - 75 opakowań. Palety z beczkami ustawiać najwyżej do dwóch warstw w górę. W okresie zimowym palety z beczkami należy okrywać folią w celu zabezpieczenia ich przed zniszczeniem. Produkty bitumiczne nie wymagają przy składowaniu zachowania specjalnych warunków w zakresie temperatury i wilgotności. Jednak w miarę możliwości do składowania należy wybierać miejsca zacienione lub zadaszone.

Podczas prac załadunkowych należy używać odzieży roboczej i rękawic. Wyrób przechowywać poza zasięgiem dzieci.

Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia, stosowania otwartego ognia. Osoby mające kontakt z produktem przeszkolić z zakresu właściwości fizykochemicznych preparatu oraz wynikających z nich zagrożeń.

7.3. Szczególne zastosowania końcowe:

Brak informacji o innych zastosowaniach niż wymienione w sekcji 1.2

SEKCJA 8. KONTROLA NARAŻENIA/ ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Normy ekspozycji dla zagrożeń zawodowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z dnia 12 czerwca 2018 r. (Dz. U. poz. 1286).

	Ksylen – mieszanina izomerów	Toluen	Styren
NDS	100 mg/m ³	100 mg/m ³	50 mg/m ³
NDSch	350 mg/m ³	200 mg/m ³	100 mg/m ³
NDSP	Nie ustalone	Nie ustalone	Nie ustalone

DNEL: Próg narażenia nie powodujący zmian

Pracownicy (osoby narażone zawodowo)

Toksyczność ostra - skutek ogólnoustrojowy (przez drogi oddechowe) 289 mg/m³

Toksyczność ostra – skutek miejscowy (przez drogi oddechowe) 289 mg/m³ (podrażnienie nosa)

Narażenie długotrwałe – skutek ogólnoustrojowy (przez skórę) 180 mg/kg masy ciała / dobę (narażenie powtarzane)

Narażenie długotrwałe – skutek ogólnoustrojowy (przez drogi oddechowe) 77 mg/m³ (narażenie powtarzane)

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
	 ARBOLEX U	Wersja: 3.1 CLP
		Strona 7 z 15

Osoby nienarażone zawodowo

Toksyczność ostra - skutek ogólnoustrojowy (przez drogi oddechowe) 174 mg/m³

Toksyczność ostra – skutek miejscowy (przez drogi oddechowe) 174 mg/m³ (podrażnienie nosa)

Narażenie długotrwałe – skutek ogólnoustrojowy (przez skórę) 108 mg/kg masy ciała / dobę (narażenie powtarzane)

Narażenie długotrwałe – skutek ogólnoustrojowy (przez drogi oddechowe) 14,8 mg/m³ (narażenie powtarzane)

Narażenie długotrwałe – skutek ogólnoustrojowy (przez układ pokarmowy) 1,6 mg/kg masy ciała / dobę (narażenie powtarzane)

PNEC: Przewidywane stężenie nie powodujące zmian

Woda - świeża woda 0,327 mg/l

Woda - woda morska 0,327 mg/l

Woda – sporadyczne uwalnianie 0,327 mg/l

Osady 12,46 mg/kg suchej masy

Osady (woda morska) 12,46 mg/kg suchej masy

Gleba 2,21 mg/kg suchej masy

Oczyszczalnie ścieków 6,85 mg/l

8.2. Kontrola narażenia

8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli

W miejscu pracy należy zadbać o miejsce do umycia ciała oraz do płukania oczu (prysznic bezpieczeństwa i fontanny do płukania oczu). Należy dbać o odpowiednie wietrzenie pomieszczeń. Wybór sprzętu ochronnego zależy od narażenia na produkt.

8.2.2. Indywidualne środki ochrony takie jak indywidualne wyposażenie ochronne

Ochrona rąk: Rękawice ochronne typu winylowe lub nitylowe.

Ochrona oczu: Okulary ochronne.

Ochrona dróg oddechowych: W normalnych warunkach pracy nie jest wymagana; w przypadku wystąpienia wysokich stężeń oparów należy stosować maski ochronne z filtrem typu A.

Ochrona skóry: Ubrania ochronne ze zwartej tkaniny. Fartuchy ochronne.

8.2.3. Kontrola narażenia środowiska

Należy rozważyć zastosowanie środków ostrożności w celu zabezpieczenia terenu wokół zbiorników magazynowych.

SEKCJA 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd – czarna, gęsta masa

Zapach – charakterystyczny dla rozpuszczalnika organicznego

Próg zapachu – brak danych

pH - brak danych

Temperatura topnienia/krzepnięcia - nieznana

Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia - nieznana

Temperatura zapłonu – 31- 40 °C

Szybkość parowania – brak danych

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
		Wersja: 3.1 CLP
		Strona 8 z 15

Palność – produkt łatwopalny

Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości – brak danych

Prężność par – brak danych

Gęstość par – brak danych

Gęstość względna w temperaturze 22 °C – 1,10 – 1,15 g/cm³

Rozpuszczalność:

- w wodzie – nie rozpuszcza się

- w innych rozpuszczalnikach – rozpuszcza się w większości rozpuszczalników organicznych

Współczynnik podziału n – oktanol /woda – brak danych

Temperatura samozapłonu – brak danych

Temperatura rozkładu – brak danych

Lepkość – brak danych

Właściwości wybuchowe – nie ma niebezpieczeństwa pożaru, czy wybuchu w normalnych warunkach

Właściwości utleniające – brak danych

9.2. Inne właściwości

Konsystencja na stożku opadowym – 7,5 - 8,5 cm

SEKCJA 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność

Substancja nie jest reaktywna

10.2. Stabilność chemiczna

Produkt jest stabilny w normalnych warunkach otoczenia, a także w przewidywanej temperaturze i pod przewidywanym ciśnieniem w trakcie magazynowania oraz postępowania z nim.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nie znane.

10.4. Warunki, których należy unikać :

Otwartego ognia i innych źródeł zapłonu.

10.5. Materiały niezgodne:

Silne utleniacze.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu:

Nie są znane. W czasie spalania mogą powstać trujące dymy lub pary, tlenki węgla.

SEKCJA 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI	Data sporządzenia: 15.01.2015.
	Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Aktualizacja: 19.11.2018.
	IZOLEX	Wersja: 3.1 CLP
	ARBOLEX U	Strona 9 z 15

Substancja	Droga narażenia	Gatunek badany	Wynik
Solwent nafta (węgiel), frakcja styrenowo - ksylenowa	Doustna	Szczur	LD ₅₀ - 3523 mg/kg/mc
	Wdychanie	Szczur	LC ₅₀ - 27,124 mg/m ³
	Skóra	Królik	LD ₅₀ - 12,126 mg/kg/mc

Działanie żrące/drażniące na skórę:

Działa drażniąco na skórę. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy:

Działa drażniąco na oczy. Pryśnięcie produktu do oka może powodować podrażnienie błon śluzowych oczu (pieczenie, zaczerwienienie, łzawienie) lub przejściowe podrażnienie oczu.

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Toksyczność dla dawki powtarzalnej:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Rakotwórczość:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Na podstawie noty P substancja nie jest klasyfikowana jako rakotwórcza.

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Szkodliwe działanie na rozrodczość:

Podejrzewa się, że działa szkodliwie płodność lub na dziecko w łonie matki.

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione. W okresie do kilku godzin pojawiają się zawroty i bóle głowy, nudności, wymioty, przyspieszona akcja serca, zaburzenia równowagi, senność.

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Zagrożenie spowodowane aspiracją:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

SEKCJA 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność

Środowisko wodne:

Działanie toksyczne na organizmy wodne

Toksyczność ostra krótkoterminowa – dane dla bezkręgowców (Daphnia) 48 godz. EC50 1 mg/l

Toksyczność ostra długoterminowa – dane dla bezkręgowców (Daphnia) 7 dni NOEC 0,96mg/l

Hamowanie wzrostu roślin wodnych (glony) 72 godz. EC50 2,2 mg/l 72 godz. NOEC 0,44 mg/l

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
	 ARBOLEX U	Aktualizacja: 19.11.2018.
		Wersja: 3.1 CLP
		Strona 10 z 15

Toksyczność ostra krótkoterminowa – dane dla ryb 96 godz. LC50 2,6mg/l

Toksyczność ostra długoterminowa – dane dla ryb 56 dni NOEC >1,3mg/l

Osad

Hamowanie czynności oddechowej osadu czynnego (bakterii):

NOEC: 157 mg/l – 3 h

Środowisko lądowe:

Badanie toksyczności na bezkręgowcach: brak (naukowo nieuzasadnione)

Badanie toksyczności na roślinach: brak (naukowo nieuzasadnione)

Badanie toksyczności na ptakach: brak (naukowo nieuzasadnione)

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Produkt częściowo ulega biodegradacji.

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Nie dotyczy – substancja UVCB. Asfalty nie rozpuszczają się w wodzie i nie kumulują w glebie. (BCF dla rozpuszczalnika – 25,9)

12.4. Mobilność w glebie

Nie dotyczy – substancja UVBC.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Substancja nie spełnia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenie REACH.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Dopuszczalna zawartość w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi: substancje ropopochodne – 15 mg/l

Należy zapobiegać przedostawaniu się do wód gruntowych, powierzchniowych, gleby i kanalizacji.

SEKCJA 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Grupa: 17 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)

Podgrupa: 17 03 Mieszanki bitumiczne, smoła i produkty smołowe

Rodzaj: Mieszanki bitumiczne inne niż wymienione w 17 03 01*

Kod: 17 03 02

Opakowania wg:

rodzaju 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych,

rodzaju 15 01 04 – opakowania z metalu.

Usuwanie nadwyżki lub odpadu

Za odpad można uznać produkt tylko wtedy, gdy całkowicie nie nadaje się do zagospodarowania. Odpadowy produkt odstawiany jest do miejsca wskazanego przez służbę ochrony środowiska.

Postępowanie z produktem

Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych gruntowych. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania. Odzysk lub unieszkodliwianie odpadowego produktu

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
		Wersja: 3.1 CLP
		Strona 11 z 15

przeprowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami. (Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach Dz.U 2013, poz. 21 z późniejszymi zmianami)

Usuwanie opakowań po preparacie

Recykling lub unieszkodliwianie odpadów opakowaniowych należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami. (Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U.2013, poz. 888)).
 W przypadku opakowań wielokrotnego użytku – można je powtórnie wykorzystać po uprzednim oczyszczeniu.

SEKCJA 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Preparat podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych zawartych ADR (transport drogowy), RID (transport kolejowy).

Masa ARBOLEX U zapakowana w naczynia o pojemności nie większej niż 450l nie podlega przepisom ADR (2.2.3.1.5).

- 14.1. Numer UN (numer ONZ):** UN 1993
- 14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN :** MATERIAŁ ZAPALNY CIEKŁY, I.N.O (zawiera: solwent nafta (węgiel), frakcja styrenowo - ksylenowa)
- 14.3. Klasa zagrożenia w transporcie wg RID/ADR:** 3
Numer rozpoznawczy zagrożenia: 30
Nalepka ostrzegawcza: nr 3
- 14.4. Grupa pakowania:** III
- 14.5. Zagrożenie dla środowiska:** nie dotyczy
- 14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników:** przepis szczególnie S2
- 14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do Konwencji MARPOL i kodeksem IBC:** nie dotyczy

SEKCJA 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny.

- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity: Dz.U. 2018 poz. 143) z późniejszymi zmianami.
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 353 z 31 grudnia 2008 roku) z późniejszymi zmianami (dostosowania do postępu technicznego 1 - 9 ATP).

	KARTA CHARAKTERYSTYKI	Data sporządzenia: 15.01.2015.
	Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Aktualizacja: 19.11.2018.
	IZOLEX	Wersja: 3.1 CLP
	ARBOLEX U	Strona 12 z 15

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. nr 259, 2173, 2005).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U., poz. 1286).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 33, poz. 166, 2011).
- OBWIESZCZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 9 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. poz. 1488, 2016).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (tekst jednolity: Dz.U. 2018 poz. 169) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz.U. 2018 poz. 992 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tekst jednolity: Dz.U. 2018 poz. 150) z późniejszymi zmianami.
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 1923, 2014).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 175, poz. 1458, 2005).
- Rozporządzenie (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 396 z 30 grudnia 2006 roku z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie MZ z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (tekst jednolity: Dz.U. 2015 poz. 450) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie MŚ z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U. 2014, poz. 1973).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. 2018 poz. 799) wraz z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tj. Dz.U 2003, nr 169, poz. 1650 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 208)
- Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) (Dz.U. 1975 nr 35 poz. 189).
- Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz.1566)

	KARTA CHARAKTERYSTYKI	Data sporządzenia: 15.01.2015.
	Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Aktualizacja: 19.11.2018.
	IZOLEX	Wersja: 3.1 CLP
	ARBOLEX U	Strona 13 z 15

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (tekst jednolity: Dz.U. 2016 poz. 2067) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym warunków ich zatrudnienia przy niektórych z tych prac (tekst jednolity: Dz.U. 2016 poz. 1509) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. 2018 poz. 1030) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie (WE) nr 2015/830 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Ocena bezpieczeństwa chemicznego dla mieszaniny nie została wykonana. Przeprowadzono ocenę bezpieczeństwa chemicznego dla solwent nafty (węgiel), frakcji styrenowo – ksylenowej.

SEKCJA 16. INNE INFORMACJE

Wyjaśnienie skrótów i akronimów stosowanych w karcie charakterystyki:

NDS - Najwyższe dopuszczalne stężenie na stanowisku pracy – najwyższe dopuszczalne stężenie średnie ważone, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8 - godzinnego czasu pracy, przez cały okres jego aktywności zawodowej, nie powinno spowodować zmian w jego stanie zdrowia oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń.

NDSch - Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe – najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe ustalone jako wartość średnia, która nie powinna spowodować ujemnych zmian w stanie zdrowia pracownika oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń, jeżeli utrzymuje się w środowisku pracy nie dłużej niż 30 minut w czasie zmiany roboczej.

NDSP - wartość stężenia, która ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia pracownika nie może być w środowisku pracy przekroczona w żadnym momencie.

vPvB - Substancja bardzo trwała i wykazująca bardzo dużą zdolność do bioakumulacji.

PBT - Substancja trwała, wykazująca zdolność do bioakumulacji i toksyczna.

DL₅₀ – Dawka śmiertelna – dawka, przy której obserwuje się zgon 50% badanych zwierząt w określonym przedziale czasowym.

CL₅₀ – Stężenie śmiertelne - stężenie, przy którym obserwuje się zgon 50% badanych zwierząt w określonym przedziale czasowym.

NOEC – Najwyższe stężenie, przy którym nie obserwuje się zmian – najwyższe badane stężenie, przy którym w badaniu nie zaobserwowano statystycznie znaczących skutków u narażonej populacji w porównaniu z odpowiednią grupą kontrolną.

DNEL – Poziom niepowodujący szkodliwego działania dla zdrowia człowieka – poziom narażenia na działanie substancji niepowodujący szkodliwego działania dla zdrowia człowieka.

PNEC – Przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku – stężenie substancji, poniżej którego nie przewiduje się wystąpienia szkodliwych skutków dla środowiska.

BCF - Współczynnik biokoncentracji (biostężenia) – stosunek stężenia substancji w organizmie do jego stężenia w wodzie w stanie równowagi

	KARTA CHARAKTERYSTYKI	Data sporządzenia: 15.01.2015.
	Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Aktualizacja: 19.11.2018.
	IZOLEX	Wersja: 3.1 CLP
	ARBOLEX U	Strona 14 z 15

ADR - umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ang. *Agreement on Dangerous Goods by Road*)

RID – Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (ang. *Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail*)

IMDG – Międzynarodowy Kodeks Ładunków Niebezpiecznych (ang. *International Maritime Dangerous Goods Code*)

CAS – numer przypisany substancji chemicznej w wykazie *Chemical Abstracts Service*

WE - numer referencyjny stosowany w Unii Europejskiej w celu identyfikacji substancji niebezpiecznych, w szczególności zarejestrowanych w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS – ang. *European Inventory of Existing Chemical Substances*) lub w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych ELINCS (ang. *European List of Notified Chemical Substances*) lub wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji „*No-longer polymers*”

Numer UN – czterocyfrowy numer rozpoznawczy materiału w wykazie materiałów niebezpiecznych ONZ, pochodzący z „Przepisów modelowych ONZ”, do którego klasyfikowany jest materiał indywidualny, mieszanina lub przedmiot.

UVCB – Substancje o nieznanym lub zmiennym składzie, złożone produkty reakcji lub materiały biologiczne.

Literatura i źródła danych:

Przepisy prawne przytoczone w sekcjach 2 – 15 karty charakterystyki.

Karty charakterystyki składników produktu.

Dane dla substancji zarejestrowanych: <http://echa.europa.eu/web/guest/information-on-chemicals/registered-substances>

Lista odpowiednich zwrotów określających ryzyko zagrożeń lub zwrotów wskazujących środki ostrożności, które nie zostały podane w całości w sekcjach 2 – 15 karty charakterystyki.

Flam. Liq. 3 – Substancje ciekłe łatwopalne, kategoria zagrożenia 3

Skin Irrit. 2 - Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 2

Eye Irrit. 2 – Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 2.

Acute Tox. 4 – Toksyczność ostra (po naniesieniu na skórę), kategoria zagrożenia 4

Acute Tox. 4 – Toksyczność ostra (przy wdychaniu), kategoria zagrożenia 4

Repr. 2 – Działanie szkodliwe na rozrodczość, kategoria zagrożenia 2

Asp. Tox. 1 – Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria zagrożenia 1

H226 – Łatwopalna ciecz i pary.

H304 - Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.

H312 – Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.

H315 – Działa drażniąco na skórę.

H319 – Działa drażniąco na oczy.

H332 – Działa szkodliwie w następstwie wdychania.

H361d – Podejrzewa się, że działa szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki.

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej:

	KARTA CHARAKTERYSTYKI Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. wraz ze sprostowaniem z 17.01.2017 r.	Data sporządzenia: 15.01.2015.
		Aktualizacja: 19.11.2018.
	 ARBOLEX U	Wersja: 3.1 CLP
		Strona 15 z 15

Aktualizacja sekcji: 8, 15, 16.

Zalecenia dotyczące szkoleń pracowników:

Pracownicy stosujący produkt powinni być przeszkoleni w zakresie ryzyka dla zdrowia, wymagań higienicznych, stosowania ochron indywidualnych, działań zapobiegających wypadkom, postępowania ratowniczych itd.

Powyższe informacje zostały opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i doświadczeń, na podstawie danych dostarczonych przez producentów składników produktu. Nie stanowią jednak gwarancji własności produktu ani specyfikacji jakościowej.

Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacje zawarte w powyższej karcie stanowią opis wymogów bezpieczeństwa użytkowania substancji. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności produktu do konkretnych celów.

Zawarte w niniejszej karcie dane nie stanowią oceny bezpieczeństwa miejsca pracy użytkownika. Karta charakterystyki nie może być traktowana jako gwarancja właściwości substancji.

Przedstawione informacje nie mogą mieć zastosowania dla mieszanin produktu z innymi substancjami. Wykorzystanie podanych informacji, jak i stosowanie produktu, nie są kontrolowane przez producenta, a zatem obowiązkiem użytkownika jest stworzenie stosownych warunków bezpiecznego obchodzenia się z produktem. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za wykorzystanie produktu, w celach innych niż zalecane przez producenta.

